

LEGE Nr. 1/2000 din 11 ianuarie 2000
pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor
forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și
ale Legii nr. 169/1997

Act de bază

Legea nr. 1/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000

Acte modificatoare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2025

Legea nr. 137/2022

Legea nr. 45/2018

Legea nr. 246/2016

Legea nr. 165/2013

Legea nr. 267/2011

Legea nr. 160/2010

Decizia Curții Constituționale nr. 652/2009

Decizia Curții Constituționale nr. 605/2009

Legea nr. 261/2008

Legea nr. 212/2008

Decizia Curții Constituționale nr. 603/2008

Decizia Curții Constituționale nr. 602/2008

Legea nr. 193/2007

Legea nr. 342/2006

Legea nr. 38/2006

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 139/2005

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 127/2005

Legea nr. 247/2005

Legea nr. 204/2004

Legea nr. 400/2002

Legea nr. 389/2002

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2001

Ordonanța Guvernului nr. 69/2000

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

Persoanelor fizice și persoanelor juridice care au formulat cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate pentru terenurile agricole și pentru terenurile forestiere, în termen legal,

li se reconstituie dreptul de proprietate în condițiile prevăzute de prezenta lege. Dispozițiile acestei legi se aplică și în cazul restituirii construcțiilor accesorii terenurilor agricole și silvice.

ART. 2

(1) În aplicarea prevederilor prezentei legi reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane. Comisiile de aplicare a legilor fondului funciar, de comun acord cu proprietarii, pot comasa terenurile care urmează să fie retrocedate într-un singur amplasament.

(2) Drepturile dobândite cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, pentru care au fost eliberate adeverințe de proprietate, proces-verbal de punere în posesie sau titlu de proprietate, rămân valabile fără nici o altă confirmare.

ART. 3

(1) *** Abrogat

(2) Reconstituirea dreptului de proprietate pentru persoanele fizice prevăzute la art. 9 alin. (1) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se face pentru diferența dintre suprafața de 10 ha de familie și cea adusă în cooperativa agricolă de producție sau preluată prin legi speciale ori în orice mod de la membrii cooperatori, dar nu mai mult de 50 ha de proprietar deposedat.

(2¹) Pentru terenurile proprietarilor deposedați, persoane fizice, pe care se află pășuni și fânețe, reconstituirea se face pentru diferența dintre suprafața de 50 ha de familie și cea adusă în cooperativa agricolă de producție sau preluată prin acte normative speciale ori prin orice alt mod de la membri cooperatori sau de la orice altă persoană fizică deposedată, dar nu mai mult de 100 ha de proprietar deposedat.

(3) În cazul în care în localitate nu există suprafețe de teren agricol, pentru a satisface integral cererile, în condițiile prevăzute la alin. (2), reconstituirea dreptului de proprietate se va face, la propunerea comisiei locale, din suprafețele de teren agricol trecute în proprietatea comunei, orașului sau municipiului, conform art. 49 din Legea nr. 18/1991, republicată, din terenul comunelor limitrofe pe raza cărora se află terenul agricol solicitat, prin transfer de anexe cu validarea comisiei județene, precum și prin hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile.

(4) În situația în care nu se poate face reconstituirea dreptului de proprietate integral, în condițiile alin. (2), se vor acorda despăgubiri pentru diferența de teren neretrocedat.

(5) Prin proprietar deposedat, în sensul prezentei legi, se înțelege persoana titulară a dreptului de proprietate în momentul deposedării.

ART. 4

(1) Pentru terenurile din extravilanul localităților, foste proprietăți ale persoanelor fizice și juridice, care au trecut în proprietatea statului și pe care se găsesc instalații hidrotehnice, hidroelectrice sau de hidroameliorații, pe care se desfășoară activități miniere de exploatare sau operațiuni petroliere de dezvoltare-explorare și exploatare, se restituie, în condițiile legii, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora suprafețe echivalente constituite din rezerva existentă la comisiile locale, iar în situația în care aceste suprafețe sunt insuficiente, din domeniul privat al statului, din aceeași localitate sau din alte localități, acceptate de foștii proprietari. În cazurile în care compensarea nu este posibilă se vor acorda despăgubiri foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, în condițiile legii.

(1¹) Pentru terenurile foștilor proprietari persoane fizice sau juridice, inclusiv cooperative piscicole sau alte forme asociative prevăzute la art. 26 alin. (1), pe care s-au aflat, la data deposedării, amenajări piscicole, sere sau plantații de hamei, de duzi, plantații viticole sau pomicele, în prezent proprietatea statului, restituirea se face pe vechile amplasamente, cu obligația de a le menține destinația și, acolo unde este cazul, unitatea și funcționalitatea.

(1²) Pentru terenurile menționate mai sus, pe care s-au efectuat de către stat investiții, neamortizate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, foștii proprietari pot opta pentru reconstituirea pe vechiul amplasament, cu obligația de a plăti statului, în termen de 10 ani, contravaloarea neamortizată a investiției, dacă aceasta reprezintă mai mult de 30% din valoarea totală a investiției la data intrării în vigoare a acestei legi, sau să primească terenuri pe alte amplasamente, acceptate de aceștia, de aceeași categorie de folosință cu terenul pe care l-au predat ori despăgubiri.

(1³) Pentru terenurile preluate de stat de pe care investițiile au fost vândute cu respectarea legii, foștii proprietari pot opta pentru alt amplasament, acceptat de aceștia, sau pentru despăgubiri plătite fie de către investitor, fie de către stat.

(1⁴) În cazul opțiunii pentru despăgubiri plătite de investitori, foștii proprietari vor conveni cu investitorii, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a acestei legi sau de la data validării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate, prețul terenului, care nu poate fi mai mic decât valoarea sa de piață, și termenul de plată, care nu poate fi mai mare de 3 ani.

(1⁵) Acordul va fi înregistrat la comisia județeană care a validat cererea de reconstituire și devine titlu executoriu pentru plata prețului dacă investitorul nu își respectă obligația de plată în termenul convenit. Din momentul înregistrării acordului, opțiunea părților este definitivă și părțile nu mai pot opta pentru alte forme de reconstituire și, respectiv, despăgubire. Proprietarii se vor putea adresa statului, în condițiile dispozițiilor legale privind acordarea de despăgubiri de către acesta, doar pentru acoperirea valorii investițiilor preluate de stat o dată cu terenul pe care l-au avut în proprietate.

(1⁶) Până la efectuarea plății, proprietarul investiției va plăti fostului proprietar al terenului o sumă, convenită de părți, care nu poate fi mai mică decât redevența plătită statului la momentul acordului și nu va putea înstrăina în nici un mod investiția sa, sub sancțiunea nulității absolute.

(1⁷) Proprietarii investițiilor dobândesc dreptul de proprietate asupra terenului în momentul achitării integrale a contravalorii terenului.

(1⁸) În situația în care nu se optează pentru despăgubiri plătite de către investitor, sau în situația în care fostul proprietar și investitorul nu ajung la un acord în termenul menționat la alin. (1⁴), fostul proprietar va primi teren pe alt amplasament, acceptat de acesta, sau despăgubiri de la stat, atât pentru teren cât și pentru investițiile dovedite la data preluării terenului, în condițiile legii.

(1⁹) În cazul realizării acordului prevăzut la alin. (1⁴), pentru investițiile dovedite la data preluării terenului, fostul proprietar primește despăgubiri de la stat, în condițiile legii.

(1¹⁰) Proprietarii investițiilor privatizate în condițiile legii pot încheia acorduri de despăgubire și cu persoane fizice îndreptățite din județul respectiv, ale căror cereri de reconstituire a drepturilor de proprietate au fost validate de comisiile județene de fond funciar sau au fost stabilite prin hotărâri judecătorești definitive, chiar dacă aceste terenuri preluate abuziv nu s-au aflat sub investițiile privatizate.

(2) În cazul în care investițiile pentru care suprafața de teren a fost preluată de stat nu au fost executate sau se află în stadiu de proiect, suprafața preluată se restituie, la cerere, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, pe vechiul amplasament.

ART. 4¹

Pentru terenurile proprietarilor deposedați, persoane fizice, pe care se află bazine piscicole naturale și bazine piscicole amenajate, sere sau plantații de hamei în funcțiune la data aplicării prezentei legi, restituirea se face pe alt amplasament, dacă există suprafețe suficiente, sau se acordă despăgubiri în condițiile legii.

ART. 5

În cazul persoanelor fizice prevăzute la art. 9 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare, cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în limita suprafeței de teren agricol de până la 10 ha de familie și li s-a aplicat cota de reducere potrivit legii, se restituie și diferența de suprafață neatribuită sau li se acordă despăgubiri.

ART. 6

(1) La stabilirea, prin reconstituire, a dreptului de proprietate pentru terenurile agricole și forestiere, în conformitate cu prevederile prezentei legi, comisiile comunale, orășenești, municipale și comisiile județene, constituite potrivit legii, vor verifica în mod riguros existența actelor doveditoare prevăzute la art. 9 alin. (5) din Legea nr. 18/1991, republicată, precum și relevanța, verosimilitatea, autenticitatea și concludența acestor acte, ținându-se seama și de dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) din aceeași lege.

(1¹) Titlurile de proprietate obținute anterior intrării în vigoare a Legii nr. 18/1991 și existența liberă a vechilor amplasamente fac dovada absolută a proprietății, obligând comisiile de fond funciar să procedeze la validarea cererii de reconstituire a dreptului de proprietate.

(1²) Consemnările efectuate între anii 1945 și 1990 în registrele agricole, cererile de intrare în fostele cooperative agricole de producție, documentele existente la arhivele statului referitoare la proprietatea terenurilor, neînsoțite de titlurile de proprietate, au valoare declarativă cu privire la proprietate.

(1³) În situația în care nu mai există înregistrări doveditoare, proba cu martori este suficientă în reconstituirea dreptului de proprietate când aceasta se face pe vechile amplasamente și când martorii ce le recunosc sunt proprietarii vecini sau moștenitorii lor, pe toate laturile terenului pentru care s-a cerut reconstituirea.

(1⁴) Orice probă dovedind dreptul de proprietate al foștilor proprietari poate fi înlăturată numai printr-o probă de aceeași forță produsă de către deținătorul actual al terenului sau de către terți, tăgăduind dreptul de proprietate.

(2) Dispozițiile art. 12 și art. 27 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind restabilirea dreptului de proprietate prin reconstituire, precum și dispozițiile procedurale prevăzute la art. 51 - 59 din aceeași lege se aplică în mod corespunzător la reconstituirea dreptului de proprietate, potrivit prezentei legi.

(2¹) În situația în care anumite suprafețe sunt revendicate de două persoane, dintre care una este fostul proprietar, căruia i s-a preluat terenul prin măsurile abuzive aplicate în perioada anilor 1945 - 1990, și cea de a doua, persoana căreia i s-a atribuit teren din cel preluat de la fostul proprietar în limita resurselor de teren existente, inclusiv a rezervelor create, se va restitui terenul în natură ambilor solicitanți. În cazul în care resursele sunt insuficiente, se va atribui în

natură terenul persoanei care deținea actele de proprietate în anul 1990, iar cei care au fost împrăștiți cu asemenea terenuri vor fi despăgubiți în condițiile legii.

(2²) Diferențele între suprafețele înscrise în titlurile de proprietate, în registrele agricole, în cererile de intrare în cooperativă, în actele de donație către stat, în arhivele statului din perioada 1945 - 1990 și situația de fapt la data punerii în posesie se corectează în favoarea foștilor proprietari.

(3) *** Abrogat

ART. 6¹ *** Abrogat

ART. 7

Pentru terenurile care fac obiectul reconstituirii dreptului de proprietate conform art. 3, 4, 5 și 23, se va emite un titlu de proprietate suplimentar, dacă persoanele în cauză au deja un titlu emis în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991.

CAPITOLUL II

Retrocedarea terenurilor agricole

ART. 8

Persoanelor fizice cărora li s-a reconstituit proprietatea pentru diferența dintre suprafața de 10 hectare de familie și suprafața preluată de stat prin legi speciale, dar nu mai mult de 50 de hectare, pe mai multe loturi decât au deținut înainte de preluare, la cerere, dacă este posibil, li se comasează terenurile în loturi mai mari sau într-un singur lot, de aceeași categorie de folosință cu cel preluat, inclusiv din terenurile proprietate de stat, eliberându-se un nou titlu de proprietate, după revocarea celui inițial de comisia județeană de fond funciar.

ART. 9

(1) Terenurile proprietate de stat, administrate de institutele, centrele și stațiunile de cercetare, destinate cercetării și producerii de semințe, de material săditor din categorii biologice superioare și de animale de rasă, rămân în administrarea acestora, cu excepția terenurilor agricole preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire. Terenurile din perimetrele stațiunilor, institutelor și centrelor de cercetare care fac obiectul retrocedării se vor delimita în sole compacte, începând de la marginea perimetrului, conform Legii nr. 290/2002 privind organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești", cu modificările și completările ulterioare.

(1¹) Dispozițiile alin. (1) se aplică și terenurilor folosite la data intrării în vigoare a prezentei legi de unitățile de învățământ cu profil agricol sau silvic. Suprafețele care rămân în administrarea instituțiilor de învățământ vor fi delimitate prin hotărâre a Guvernului în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(1²) Pentru suprafețele de teren care se restituie pe vechiul amplasament persoanelor îndreptățite în condițiile alin. (1) și (1¹) unitățile de cercetare și învățământ vor primi în administrare suprafețe de teren corespunzătoare din proprietatea statului.

(2) *** Abrogat

(3) Terenurile agricole care au aparținut cu titlu de proprietate Academiei Române, universităților, instituțiilor de învățământ superior cu profil agricol și unităților de cercetare în 1945, revin în proprietatea acestora.

(4) Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole care au aparținut Academiei Române se face prin comasarea terenurilor de către Agenția Domeniilor Statului, la cererea Academiei Române, dacă nu se afectează vechile amplasamente ale foștilor proprietari și cu respectarea prevederilor Legii nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, cu completările ulterioare.

ART. 10

(1) Persoanelor fizice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor deținute de institutele și stațiunile de cercetare și producție agricolă, precum și de regiile autonome cu profil agricol sau de societățile naționale cu profil agricol li se vor atribui terenuri în natură din terenurile proprietate privată a statului.

(2) În situația în care suprafețele proprietate privată a statului sunt insuficiente acestea pot fi suplimentate cu suprafețe ce se vor scoate din domeniul public al statului, în condițiile legii, la propunerea prefectului, sau se vor acorda despăgubiri.

ART. 11 *** Abrogat

ART. 12

(1) Comisiile comunale, orașenești sau municipale din unitățile administrativ-teritoriale pe care se află terenurile, împreună cu oficiile de cadastru și publicitate imobiliară vor delimita terenurile solicitate pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane, sau în sole situate în vecinătatea localităților, acceptate de foștii proprietari, cu asigurarea accesului la lucrările de hidroameliorații, acolo unde ele există.

(2) În cazul în care pe suprafețele retrocedate sunt amplasate lucrări de hidroameliorații, proprietarii puși în posesie sunt obligați să asigure accesul și folosința comună pentru toți proprietarii, la întreaga capacitate a acestora.

(3) Persoanele fizice și persoanele juridice, care au dreptul de acces și de folosință comună la lucrările și instalațiile de hidroameliorații, sunt obligate să exercite aceste drepturi cu bună-credință, să nu afecteze starea de folosință normală și să contribuie, proporțional, la întreținerea și reparația acestor lucrări și instalații. Toți utilizatorii răspund solidar pentru daunele de orice fel aduse lucrărilor și instalațiilor în toate cazurile în care răspunderea nu poate fi individualizată.

(4) Procesul-verbal de delimitare împreună cu hotărârea comisiei locale vor fi supuse spre validare comisiei județene, care este obligată să se pronunțe în termen de 30 de zile de la primirea acestuia.

(5) Hotărârea comisiei județene și, respectiv, procesul-verbal de delimitare și planul de situație vor fi transmise societăților comerciale, institutelor și stațiunilor de cercetare și producție agricolă, regiilor autonome și societăților naționale cu profil agricol, precum și comisiilor locale, pentru a fi luate în considerare la întocmirea documentației necesare la stabilirea amplasamentelor potrivit legii, la punerea în posesie a titularilor, precum și la eliberarea titlurilor de proprietate.

(6) Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(7) Operațiunile prevăzute la alin. (5), inclusiv emiterea titlurilor de proprietate, se vor efectua în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 13

Prefectul, în calitate sa de președinte al comisiei județene, va întocmi și va înainta lunar Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților un raport privind situația aplicării prevederilor legii, cu propuneri de măsuri, inclusiv de angajare a răspunderii pentru primarii care întârzie sau împiedică în orice mod reconstituirea dreptului de proprietate în termenele și în condițiile stabilite de lege.

ART. 14 *** Abrogat

ART. 15 *** Abrogat

ART. 16 *** Abrogat

ART. 17 *** Abrogat

ART. 18 *** Abrogat

ART. 19 *** Abrogat

ART. 20 *** Abrogat

ART. 21 *** Abrogat

ART. 22

Reconstituirea dreptului de proprietate, punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate, în cazul persoanelor fizice, se fac de către comisiile locale și comisiile județene sau de prefect, în conformitate cu prevederile art. 12 și art. 51 - 59 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 169/1997, cu prevederile Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu respectarea prevederilor prezentei legi.

ART. 22¹

Suprafețele proprietate de stat formate din terenurile realizate pe seama îndiguirilor, desecărilor și altor lucrări de îmbunătățiri funciare, din terenurile fermelor de stat existente la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, din cele preluate de la Domeniile Coroanei sau de la Ministerul Apărării Naționale rămân în domeniul public al statului și nu pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate.

ART. 23

(1) Structurile reprezentative ale unităților de cult pot dobândi în proprietate, prin reconstituire, suprafețe de teren agricol pe care le-au avut, astfel:

- a) centre eparhiale, până la 100 ha;
- b) protoierii, până la 50 ha;
- c) mănăstiri și schituri, până la 50 ha;
- d) parohii și filii, până la 10 ha.

(1¹) Structurile reprezentative ale unităților de cult, înființate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot dobândi în proprietate, prin constituire, suprafețe agricole în limitele prevăzute la alin. (1), din terenurile disponibile ale consiliului local respectiv, după aplicarea prevederilor prezentei legi.

(1²) Unitățile de cult prevăzute la alin. (1), dacă au avut în proprietate suprafețe mai mari decât cele retrocedate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate pentru întreaga suprafață deținută în 1945.

(2) Pentru persoanele juridice, unități de cult recunoscute de lege, din mediul rural și din mediul urban, prevăzute la alin. (1), sunt și rămân aplicabile, de asemenea, dispozițiile art. 3 alin. (2) - (4) din prezenta lege.

(3) Unităților de învățământ preuniversitar cu profil agricol sau silvic, școlilor generale din mediul rural și instituțiilor publice de ocrotire a copiilor li se restituie suprafețele de teren pe care le-au avut în proprietate, în limita a 50 ha.

(4) Unităților de învățământ preuniversitar cu profil agricol sau silvic, care nu au deținut în proprietate terenuri agricole, li se atribuie, în folosință, suprafețe de teren agricol până la 50 ha, dacă astfel de terenuri există în rezerva comisiilor locale.

(5) Unitățile administrativ-teritoriale care au deținut în proprietate terenuri agricole pot solicita reconstituirea dreptului de proprietate pentru întreaga suprafață deținută în anul 1945.

CAPITOLUL III

Retrocedarea terenurilor forestiere

ART. 24

(1) Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere, pentru diferența dintre suprafața primită prin aplicarea legilor fondului funciar și cea avută în proprietate, persoanelor fizice și juridice sau, după caz, moștenitorilor acestora, se face pe vechile amplasamente.

(1[^]1) În cazul în care validarea s-a făcut pe alt amplasament decât cel avut în proprietate iar pentru respectiva suprafață nu s-a făcut punerea în posesie, titlul de proprietate se emite pe numele fostului proprietar sau al moștenitorilor acestuia.

(1[^]2) Terenurile din ariile naturale protejate, constituite și declarate astfel potrivit legii, arboretele constituite ca unități - sursă pentru producerea materialelor forestiere de reproducere, plantajele, culturile de plante - mamă pentru producția de butași, înscrise în catalogul național al materialelor de bază, se restituie foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, cu obligația de a le păstra destinația și de a le asigura administrarea prin structuri silvice autorizate. Fostul proprietar poate opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat.

(1[^]3) În cazul terenurilor defrișate după data de 1 ianuarie 1990 fostul proprietar poate opta pentru restituirea pe vechiul amplasament.

(1[^]4) În cazul în care pe vechiul amplasament se află păduri încadrate în grupa I funcțională conform prevederilor Legii nr. 26/1996 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare, fostul proprietar sau moștenitorii acestuia trebuie să respecte destinația acestora și să permită lucrările de intervenție necesare sau pot opta pentru restituirea unui alt teren, situat în apropierea vechiului amplasament.

(2) Se exceptează de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile atribuite foștilor proprietari, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au eliberat titluri de proprietate sau procese-verbale de punere în posesie.

(3) Pentru cazurile prevăzute la alin. (2) punerea în posesie se va face pe alte terenuri, situate în apropierea vechilor amplasamente, acceptate de proprietar.

(3[^]1) *** Abrogat

(3²) *** Abrogat

(4) Unitățile și subunitățile silvice din subordinea Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva, precum și ceilalți deținători actuali ai terenurilor forestiere solicitate de foștii proprietari sau de moștenitorii lor, vor pune la dispoziție comisiile locale de aplicare a prevederilor prezentei legi suprafețele de teren pentru care cererile de reconstituire a dreptului de proprietate au fost validate, pe categorii de deținători prevăzute în prezenta lege, în condițiile prevăzute la alin. (1) - (3). Trecerea efectivă a terenurilor în proprietatea privată se va face cu ocazia punerii în posesie, potrivit prezentei legi.

(5) Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură va lua măsuri ca fiecare ocol silvic să delimiteze perimetrele cu terenuri ce rămân în proprietatea statului de terenurile care fac obiectul reconstituirii dreptului de proprietate privată.

(6) Terenurile proprietate de stat, administrate de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, destinate activității de cercetare, rămân în administrarea acestuia, cu excepția terenurilor forestiere preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire. Terenurile forestiere destinate cercetării care fac obiectul retrocedării se vor delimita în trupuri compacte, începând de la marginea perimetrului.

ART. 25

(1) Reconstituirea dreptului de proprietate și punerea în posesie a titularilor, în cazul terenurilor forestiere, precum și eliberarea titlurilor de proprietate se fac de comisiile locale și, respectiv, comisiile județene, în condițiile și cu procedura stabilite de Legea fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, de Legea nr. 169/1997, de Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2001, cu modificările și completările ulterioare, și conform prezentei legi.

(2) Gospodărirea și exploatarea terenurilor forestiere, atribuite în condițiile art. 24 din prezenta lege, se fac în regim silvic, potrivit legii.

(3) Pentru persoanele prevăzute la art. 24 alin. (1) din prezenta lege se va emite un titlu de proprietate suplimentar. Dacă nu a fost emis încă un titlu de proprietate pentru suprafața de teren forestier primită prin aplicarea legilor fondului funciar, se va emite un singur titlu pentru întreaga suprafață rezultată din aplicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 169/1997 și a prezentei legi.

(4) *** Abrogat

ART. 26

(1) Formelor asociative de proprietate asupra terenurilor cu vegetație forestieră, pășunilor și fânețelor, obști de moșneni în devălmășie, obști răzeșești nedivizate, composesorate, obști de cumpărare, păduri grănicerești, păduri urbariale, comune politice, cooperative, alte comunități și forme asociative cu diferite denumiri, li se va elibera un singur titlu de proprietate, la solicitarea reprezentantului legal al acestora, cu mențiunea la titular, după caz: "obște de moșneni", "obște de răzeși", "composesorat", "păduri grănicerești", alte asociații și forme asociative cu denumirea localității respective.

(2) Formelor asociative li se va restitui în întregime suprafața avută în proprietate.

(2[^]1) În cazul în care forma asociativă a fost în devălmășie, fără specificarea cotei-părți pentru fiecare asociat deposedat, suprafața ce se restituie se stabilește în cote-părți egale, în limitele prevăzute la alin. (2).

(2[^]2) Suprafața restituită formelor asociative cuprinde numai terenurile pentru care s-au formulat cereri.

(2[^]3) Suprafața restituită membrilor formelor asociative nu se cumulează cu suprafața dobândită conform prevederilor art. 24 alin. (1) și ale art. 29 alin. (1).

(2[^]4) Retrocedarea pădurilor comunale ce provin din păduri grănicerești se va realiza în cote egale către formele asociative ale foștilor grăniceri și comunelor, pe raza unităților administrativ-teritoriale pe care sunt situate pădurile respective.

(3) Titlul de proprietate va fi însoțit de o schiță de amplasament a suprafeței de teren forestier care a aparținut obștii de moșneni, obștii de răzeși, posesorului și altora asemenea, ce urmează a fi restituit.

(3[^]1) Punerea în posesie în cazul suprafețelor reconstituite pe raza mai multor comune se face de către comisiile locale sub coordonarea și cu avizul oficiilor județene ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, iar în cazul suprafețelor reconstituite pe raza mai multor județe de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară. Titlul de proprietate se va emite de comisia județeană în a cărei rază teritorială se afla sediul formei asociative.

(4) *** Abrogat

ART. 27

Administrarea și exploatarea terenurilor forestiere prevăzute la art. 26 din prezenta lege se face în conformitate cu statutele formelor asociative admise de legislația statului român în perioada anilor 1921 - 1946, în măsura în care nu contravin legislației în vigoare.

ART. 28

(1) În vederea organizării administrării terenurilor forestiere prevăzute la art. 26 din prezenta lege și a determinării responsabilităților cu privire la administrarea lor, persoanele îndreptățite se vor reorganiza, în baza acestei legi, în formele asociative inițiale.

(2) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi un comitet ad-hoc va solicita judecătoreiei în a cărei rază teritorială sunt situate terenurile recunoașterea formelor asociative de administrare și de exploatare a terenurilor forestiere.

(3) Comitetul ad-hoc va prezenta judecătoreiei, o dată cu cererea, un statut în formă autentică sau certificată de avocat, în care se vor stabili structura acestora, organele de conducere, modul de administrare a terenurilor forestiere, în condițiile legii, drepturile și obligațiile membrilor, răspunderi, sancțiuni, modul de dizolvare, precum și alte prevederi specifice.

(4) Prin hotărâre judecătorească formele asociative de administrare în comun, constituite în condițiile și cu respectarea regimului silvic prevăzut de lege, redobândesc calitatea de persoană juridică. Hotărârea judecătorească va fi înscrisă într-un registru special ținut de judecătoreie.

(5) Suprafețele forestiere aflate în proprietate comună, conform naturii acestora, rămân în proprietate indiviză pe toată durata existenței lor.

(6) Membrii formelor asociative aflați în devălmășie sau indiviziune nu pot înstrăina propriile cote-părți unor persoane din afara acestora.

(7) Terenurile acestor forme asociative nu pot fi înstrăinate în nici un mod, în întregime sau în parte.

(8) În cazul dizolvării formelor asociative proprietatea indiviză a acestora va trece în proprietatea publică a consiliilor locale în raza cărora se află terenurile respective.

ART. 29

(1) În aplicarea prevederilor art. 47 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunerile de reconstituire a dreptului de proprietate pentru terenurile forestiere și eliberarea titlului de proprietate se vor face pe numele parohiei, schitului, mănăstirii, instituției de cultură și învățământ, Academiei Române în limita suprafețelor pe care le-au avut în proprietate, chiar dacă terenurile sunt situate pe raza mai multor localități sau județe.

(2) Centrele eparhiale, protoieriile, mănăstirile, schiturile, parohiile, filiile și alte structuri ale unităților de cult dobândesc, prin reconstituire, dreptul de proprietate asupra terenurilor forestiere.

(2[^]1) Fundația Elias dobândește, prin reconstituire pe vechile amplasamente sau prin comasare, dreptul de proprietate asupra terenurilor forestiere.

(3) Terenurile atribuite potrivit alin. (2) nu vor putea depăși, cumulativ, suprafața avută în proprietate de fondul bisericesc în județul în care s-a constituit protoieria, mănăstirea, schitul, parohia sau filia care depune cerere pentru reconstituire.

(3[^]1) Structurile de cult prevăzute la alin. (2), care au avut în folosință sau în înzestrare terenuri cu destinație forestieră, potrivit prevederilor Legii nr. 61/1937 pentru înzestrarea unor mănăstiri ortodoxe din țară cu întinderi de păduri și alte terenuri, publicată în Monitorul Oficial, nr. 66 din 20 martie 1937, astfel cum a fost modificată prin Decretul-Lege nr. 47/1938, publicat în Monitorul Oficial nr. 74 din 30 martie 1938, cu modificările și completările ulterioare, dobândesc în proprietate respectivele suprafețe.

(3[^]2) Sunt exceptate terenurile forestiere din categoria celor prevăzute la alin. (3[^]1), care au făcut obiectul constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea structurii de cult respective sau a altor structuri ale aceleiași cult în județul respectiv. Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere care au aparținut Academiei Române se face prin comasarea terenurilor de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, la cererea Academiei Române, dacă nu se afectează vechile amplasamente ale foștilor proprietari, și cu respectarea prevederilor Legii nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, cu modificările și completările ulterioare.

(3[^]3) În situația în care suprafețele avute în înzestrare sau în folosință au fost atribuite legal în proprietate altor persoane fizice sau juridice, structurilor de cult prevăzute la alin. (3[^]1) le vor fi oferite suprafețe de teren forestier pe alte amplasamente, cu posibilitatea comasării, la cerere, a acestor suprafețe, după ce procesul de reconstituire a dreptului de proprietate va fi finalizat.

(4) Comunele, orașele și municipiile, care au deținut în proprietate terenuri cu vegetație forestieră, păduri, zăvoaie, tufărișuri, fânețe și pășuni împădurite, redobândesc, la cerere, proprietatea acestora, în limitele probate cu actele care atestă suprafețele solicitate în condițiile art. 9 alin. (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată.

(5) În cazul cererilor formulate de consiliile locale, actele de reconstituire a dreptului de proprietate și eliberarea titlului de proprietate se vor face pe numele comunei, orașului sau al municipiului, ca persoane juridice, iar titlul se va înmâna primarului.

ART. 29¹

(1) Pentru cazurile în care o persoană fizică sau juridică solicită cu înscrisuri reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament, pentru o suprafață de teren cu destinație agricolă pe care în prezent se află vegetație forestieră cuprinsă în fondul forestier național, se va acorda, la cerere, teren agricol sau pădure.

(2) În situațiile în care o persoană fizică sau juridică solicită cu acte doveditoare reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament, pentru o suprafață de teren forestier pe care în prezent este teren cu destinație agricolă, se va acorda, la cerere, pădure sau teren agricol.

(3) În situațiile în care suprafețele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt insuficiente se vor acorda despăgubiri, în condițiile legii.

(4) *** Abrogat

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 30

În aplicarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 169/1997, precum și a prezentei legi, cetățenii români au aceleași drepturi, indiferent dacă la data înregistrării cererii aveau domiciliul în țară sau în străinătate.

ART. 31

(1) Construcțiile de pe terenurile forestiere care se retrocedează prin efectul prezentei legi și care au făcut parte din exploatarea forestieră la data trecerii în proprietatea statului se restituie foștilor proprietari sau, după caz, moștenitorilor acestora.

(2) În cazul în care astfel de bunuri imobile nu mai există, se vor acorda despăgubiri.

(3) Construcțiile de pe terenurile forestiere, inclusiv cele de corectare a torenților, drumurile forestiere, sediile de cantoane silvice, cabanele de vânătoare, pepinierele, alte amenajări silvice, instalații sau mijloace fixe, inclusiv cele aflate în curs de execuție, amplasate în suprafețele care fac obiectul retrocedării, trec în proprietatea persoanelor fizice sau juridice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică cu condiția deținerii în proprietate a suprafețelor minime pentru constituirea unui ocol silvic, în proprietate individuală sau în asocieri cu alte persoane fizice sau juridice.

(5) Bunurile prevăzute la alin. (3) trec în proprietate privată cu obligația păstrării destinației acestora, exploatarea și întreținerea acestora fiind efectuate de către ocolul silvic care asigură administrarea pădurii.

(6) În situația în care persoanele cărora li se reconstituie dreptul de proprietate nu îndeplinesc condiția prevăzută la alin. (4) reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente, stabilite cu acordul proprietarilor.

(7) Sediile ocoalelor silvice trec în proprietatea persoanelor juridice sau fizice dacă suprafața care se retrocedează acestora, individual sau în asocieri, este mai mare decât jumătate din suprafața administrată de respectivul ocol silvic anterior retrocedării.

(8) Obiectivele realizate ca urmare a finanțărilor din împrumuturile aprobate prin Ordonanța Guvernului nr. 28/1999, Ordonanța Guvernului nr. 97/2000 și Legea nr. 400/2003 trec în proprietate privată în condițiile de la alin. (3) și (4).

(9) Obiectivele aflate în curs de realizare finanțate din împrumuturile menționate la alin. (8) trec în proprietate privată după finalizarea lucrărilor aflate în curs și punerea în funcțiune, cofinanțarea și rambursarea asigurându-se prin bugetul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.

ART. 32

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, prevăzute la art. 10 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, au obligația să depună declarația pe propria răspundere în legătură cu suprafețele de teren atribuite potrivit legii sau, respectiv, deținute efectiv, în temeiul aceluiași articol, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Prevederile art. 110 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, rămân aplicabile.

ART. 33

(1) Pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și foștii proprietari cărora li s-au respins cererile sau li s-au modificat ori anulat adeverințele de proprietate, procesele-verbale de punere în posesie sau titlurile de proprietate, prin nesocotirea prevederilor art. III din Legea nr. 169/1997. Cererile de reconstituire a dreptului de proprietate se consideră a fi depuse în termen chiar dacă acestea au fost depuse la alte comisii decât cele competente potrivit legii; aceste comisii vor trimite cererile, din oficiu, comisiilor competente, înștiințând despre acest lucru și persoanele îndreptățite. Persoanele fizice și persoanele juridice care nu au depus în termenele prevăzute de Legea nr. 169/1997 și de prezenta lege cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate sau, după caz, actele doveditoare pot formula astfel de cereri până la data de 30 noiembrie 2005 inclusiv. În cazul formelor asociative prevăzute la art. 26 alin. (1) din lege, aflate în curs de constituire, cererea poate fi formulată de comitetul ad-hoc de inițiativă.

(2) În situația în care după depunerea cererilor de reconstituire s-au administrat probe care atestă alte terenuri ce au aparținut petenților în proprietate, ele se restituie acestora pe vechile amplasamente, dacă sunt libere.

ART. 34

Terenurile fără construcții neafectate de lucrări de investiții aprobate potrivit legii sau cu lucrări ce au fost deteriorate, distruse și nu mai prezintă nici o valoare de întrebuințare, preluate în orice mod, inclusiv cu titlu de donație, considerate proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale prin aplicarea dispozițiilor Decretului nr. 712/1966 și ale altor acte normative speciale, se restituie foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, după caz.

ART. 35 *** Abrogat

ART. 36

(1) Persoanelor fizice cărora li s-au stabilit dreptul de proprietate prin împrumut, prin aplicarea Legii nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, dar cărora nu li s-au atribuit efectiv terenul la care aveau dreptul sau cărora atribuirea le-a fost anulată, persoanelor îndreptățite la împrumut, înscrise în tabelele nominale, precum și persoanelor care dovedesc cu acte de la arhivele militare ale Ministerului Apărării Naționale că au luptat pe front și că îndeplineau condițiile prevăzute de Legea nr. 187/1945 pentru a fi împrumutate li se vor acorda terenurile respective, agricole și forestiere, în limita suprafețelor disponibile, sau despăgubiri.

(2) Proba participării la război, pentru persoanele prevăzute la alin. (1), se poate face cu acte de la arhivele militare ale Ministerului Apărării Naționale.

(3) Petenții cărora li s-au respins cererile în baza legislației în vigoare, pe motivul decăderii din termen sau al necorespunderii actelor doveditoare, precum și petenții care nu au formulat cereri pentru că nu dețineau acte de la arhivele militare pot formula o nouă cerere, în baza prevederilor art. 5 alin. 4 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 37

Persoanelor fizice ale căror terenuri au intrat în componența fostelor cooperative agricole de producție și, ca urmare a comasărilor, nu li s-a reconstituit dreptul de proprietate în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991, li se reconstituie dreptul de proprietate în condițiile prezentei legi, pe vechile amplasamente, în perimetrul societăților comerciale cu capital de stat, dacă acestea nu au fost atribuite în conformitate cu art. 2 alin. (1) din prezenta lege.

ART. 38

Comisiilor prevăzute la art. 6 alin. (1) le este interzisă reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere prin transferul lor de la o unitate administrativ-teritorială la alta.

ART. 39 *** Abrogat

ART. 40

Pentru suprafețele de pe care s-a exploatat masă lemnoasă în perioada dintre validarea cererilor de retrocedare și punerea în posesie a proprietarilor, Regia Națională a Pădurilor - Romsilva va acorda acestora beneficiul realizat, după deducerea cheltuielilor de exploatare, și va suporta cheltuielile de împădurire a suprafețelor neregenerate.

ART. 41

Guvernul va modifica și va completa, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 131/1991, republicat.

ART. 42

Cererile sau acțiunile în justiție, cererile accesorii și incidente, precum și intabularea titlurilor de proprietate rezultate din aplicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a prezentei legi sunt scutite de taxa de timbru și de timbru judiciar.